

Dvaja eucharistickí svätci – sv. Tarsicius a sv. Pius X.

Susan Vennariová

16. decembra 2020 ✙ Cirkev ✙ Eucharistia

Keď som mala osem rokov, zamilovala som sa. Ten chlapec bol len o niečo málo starší ako ja; už si nespomínam, či som o ňom čítala alebo mi o ňom niekto rozprával. Volal sa Tarsicius – svätý Tarsicius, a stal sa mojím najlepším priateľom. Ako to málo, čo som o ňom vedela len dokázalo rozpáliť moje srdce! Chlapec – svätec prvých storočí Cirkvi.

Valeriánove prenasledovanie kresťanov získavalo na zúrivosti, každý kňaz sa musel báť o svoj život. Uväznení kresťania slúžili ako návnada na kňazov, ktorí by im priniesli Najsvätejšiu sviatosť. A tak bolo v niektorých prípadoch nebezpečné poslanie, priniesť Eucharistiu statočným väzňom, zverené veriacim mládencom. Jedným z nich bol práve Tarsicius.

Nevieme, koľko mal presne rokov, avšak jedného dňa sa vydal na svoju poslednú cestu, začínajúcu možno na dlhom schodisku katakomb sv. Kalixta. Tu nám musí pomôcť predstavivosť. Jeho kroky snáď mierili na Via Appia okolo tichých pomníkov mŕtvych Rimanov. Predstavovala som si, že ho sprevádzam. O Tarsiciovi sa vedelo, že je kresťan. Medzi ľuďmi bol obľúbený pre svoju veselú povahu. Keď sme sa blížili k mestu, stretli sme niekoľko hrajúcich sa chlapcov, ktorí ho prehovárali, aby sa išiel hrať s nimi. „*Nemôžem*,“ odpovedal, „*dnes nie*.“ „*Kam ideš? – To počká!*“ Len sa priateľsky usmial.

Jeden z chlapcov si všimol, že Tarsicius pod odevom niečo schováva: „*Hej, čo to tam máš?*“ „*Možno má nejaké tajomstvo?*“ povedal iný. „*Tak sa na to pozrieme!*“ V okamihu sa všetko zmenilo. Chlapci vo vzduchu zacítili bitku. Obstúpili nás ako vlci. So strachom som sa pozrela na Tarsicia: „*Čo budeme robiť?*“ „*Dali sme sa do behu. Zahliadla som jeho tvár, bola pokojná. Predsa nebude hádzať „perly sviniam“*. Prvý kameň zasiahol Tarsicia do ramena. Za sebou som počula radostný pokrik. Dva ďalšie súčasne dopadli na jeho hlavu. Všetko akoby sa spomalilo. Usmial sa na mňa, ako padal na zem. Zdalo sa, že šepká modlitbu, ktorú som sa učila pri prvom svätom prijímaní: „*Môj Pán a Boh*.“

Chlapci prebehli okolo mňa bez povšimnutia a vrhli sa na Tarsicia. V zmätku som zahliadla, ako sa schúľil do kľbka, aby bránil svoje „*tajomstvo*“. Kopali do neho, jeden mu roztrhol šaty, ako sa mu snažil vytrhnúť to, čo chránil vlastným telom.

Dopadali ďalšie a ďalšie rany. Zrazu nastalo ticho. „*Tarsicius, čo ti je?*“ „*Je mŕtvy*.“ Jeden z chlapcov do neho kopol, paže sa na zemi bezvládne roztvorili. „*Nič! On nič nemá!*“ Zázrak. Stáli zmätení nad jeho nehybným telom. Ozval sa krik, blížili sa nejakí ľudia. Chlapci sa rozprchli. Snažila som sa Tarsicia zdvihnúť, ale nemala som dosť síl. Chcela som zomrieť a spojiť sa s ním v jeho obeti. Ale ešte neprišiel môj čas. Tak som aspoň rýchlo nazbierala čo najviac piesku nasiaknutého jeho krvou. Vracala som sa alejami späť do svojej skrýše v katakombách.

Možno, že mnohí z vás tento príbeh poznajú, čítali ho alebo o ňom počuli. Čo sme si z neho odniesli pre svoj život?

Obrancovia Eucharistie

Keď Pius X. zasadol v lete 1903 na pápežský stolec, bol už známy ako veľký ctiteľ Eucharistie. Láska k Najsvätejšej sviatosti prežiarovala celý jeho predchádzajúci patriarchát v Benátkach a predznamenovala budúci pontifikát.

V Benátkach zaviedol ustavičnú adoráciu. Nabádal veriacich a seminaristov k častému sv. prijímaniu. Odporúčal, aby deti pristupovali k prvému sv. prijímaniu skôr, ako vo veku dvanástich či štrnástich rokov, ako to bolo v tej dobe bežné. Na eucharistickom kongrese presadzoval verejné uctievanie Najsvätejšej sviatosti, aby „*bola plne poznaná a uznaná najvyššia Božia vláda nad všetkými ľuďmi a vecami.*“

Už od detstva prechovával veľkú úctu k Eucharistii a svoje kňazstvo zasvätil jej službe. Jeho horlivosť pre Eucharistiu, a tým, ako ju stále viac ľudí urážalo a hanobilo, v dospelosti len vzrástla. Jedným z príkladov svedčiacich o odhodlanom zápale pre obranu Eucharistie je udalosť, ktorá spadá do doby jeho patriarchátu v Benátkach. Nedlho potom, čo sa stal tamojším kardinálom, sa vandali vlámali do svätostánku v kostole Panny Márie Nazaretskej spravovaného bosými karmelitánmi. Vandali ukradli cenné cibóriá a rozhádzali premenené hostie po zemi.

Keď sa kardinál Sarto dozvedel o svätokrádeži, hlboko ho to zasiahlo. Nestrácal však čas a napísal list všetkým benátskym veriacim a kňazom, v ktorom vyzýval k zadostučineniu za znesvätenie Najsvätejšej sviatosti. Zmieneny list nechal vytlačiť a rozvešať po celom meste. V kostole, v ktorom k incidentu došlo, sa konali trojdenné zmierne obrady. Vo všetkých mestských kostoloch nasledujúcu nedeľu prebehli hodinové adorácie. Jeho okamžitá reakcia na znesvätenie a veľkolepý spôsob, akým zaňho nariadil zadostučiniť, Benátčanom jasne ukázali obrovský význam Najsvätejšej sviatosti.

Apoštol Eucharistie

Nie je preto divu, že program pápeža Pia X. kládol zvláštny dôraz práve na Eucharistiu. Zanedlho po zvolení vydal dekrét o častom a dennom sv. prijímaní. O rok neskôr prikázal, aby bola nemocným zaistená Eucharistia tak často, ako to len pôjde. Následne znížil minimálny vek pre prvé sv. prijímanie na sedem rokov, či presnejšie, na dobu počiatku používania rozumu.

Aj keď mnohí tieto rozhodnutia privítali, nie všade sa stretli s pochopením. Cirkev už takmer tristo rokov bojovala s herézou jansenizmu, ktorá sa pôvodne zrodila v Holandsku, a neskôr sa rozšírila najmä do Francúzska. Napriek tomu, že bol jansenizmus v roku 1653 odsúdený pápežom Inocentom X., páchal aj naďalej nemalé škody. Kňazi aj veriaci sa vzdávali Najsvätejšej sviatosti. Mnohí katolíci začali sv. prijímanie vnímať skôr ako odmenu, než ako liek na ľudskú slabosť. Veriaci pristupovali k prijímaniu zriedka a prvé prijímanie detí bolo odsúvané až do veku dvanástich či štrnástich rokov s odôvodnením, že potom lepšie porozumejú a vzdajú sviatosti náležitejšiu úctu.

Pius X. nadviazal na úsilie Leva XIII. v presadzovaní častého svätého prijímania. Pripomenul uznesenie Tridentského koncilu: „*V priebehu každej omše by mali všetci prítomní veriaci prijímať, a to nie len duchovnou túžbou, ale tiež sviatostnou účasťou na Eucharistii, aby tak získali hojnejšie plody z tejto najsvätejšej obety.*“

Otázke prvého sv. prijímania venoval Pius X. dekrét *Quam singulari* z roku 1910. Najskôr poukazuje na radosť nášho Pána zo spoločnosti detí. „*Nechajte maličkých a nebráňte im prísť ku mne! Pretože*

takých je kráľovstvo nebeské.“ Pripomína katolíkom, že v ranej Cirkvi bolo zvykom podávať prijímanie aj batolátam (ako je tomu v niektorých východných rítoch dodnes). Zmienенý dokument určuje rozumový vek podľa sv. Tomáša Akvinského, *„akonáhle dosiahnu istého užívania rozumu, aby boli schopní pochopiť úctu k tejto sviatosti.*“ Vďaka tomu *„môže dieťa pristúpiť ku Kristovi už v ranom veku, žiť jeho životom a tak nájsť ochranu pred nebezpečenstvom skazenosti.*“

sv. Pius X.

zdroj: Flickr

Pius X. považuje za dostatočné, ak je dieťa schopné rozlišovať medzi eucharistickým a obyčajným chlebom. Musí samozrejme nasledovať katechizmus, avšak význam „pokrmu“ spočíva vo výžive mladej duše a zachovaní nevinnosti. Skoré a časté prijímanie môže formovať horlivé srdcia a zapalovať ich čistou láskou k nášmu Pánovi, k jeho väčšej sláve a chvále.

„Zistil som, že je jednoduchšie pripravovať malé deti,“ povedal Pius X., „než tie staršie; príprava je viac objektívna. Je to skôr poznávanie toho, aký nádherný, aký mocný, aký milujúci je náš Pán, než starosť o to, ako sa môžu stať hodnými, či nehodnými, Ho prijímať. ... Prvé sväté prijímanie je v očiach maličkých skutočným nežným objatím milujúceho Otca; pre starších je to viac uvítanie milujúcim a čestným hosťom.“ Ako táto úvaha pripomína Kristove slová o Marte a Márii! *„Marta, Marta, starostlivá si a znepokojuješ sa pre mnoho vecí, ale len jedno jest dôležité. Mária si vyvolila najlepší údel, ktorý jej nebude odňatý.*“

„Nechajte maličkých prísť“

Pius X. bol, čo sa týka, *„doby počiatku používania rozumu,*“ vo svojom úsudku veľmi veľkodušný. Istá Angličanka priviedla na súkromnú audienciu u pápeža svojho štvorročného syna a požiadala pre neho o požehnanie. Zatiaľ čo hovorila, chlapec stál v pozadí a všetko pozoroval; potom ale prišiel k pápežovi, položil mu ruky na kolená a pohliadol do tváre.

„Koľko máš rokov?“ spýtal sa Pius hľadiac ho po hlave.

„Štyri,“ odpovedala matka, *„a za tri-štyri roky pôjde, dúfam, k prvému sv. prijímaniu.*“

Pápež sa vážne zahľadel do chlapcových očí. *„Koho dostávaš vo svätom prijímaní?“*

„Ježiša Krista,“ zaznela okamžitá odpoveď.

„A kto je Ježiš Kristus?“

„Ježiš Kristus je Boh,“ odpovedal pohotovo chlapec.

Pius sa obrátil k matke a povedal: „*Privedte ho zajtra ku mne, sám mu dám prvé sv. prijímanie.*“

Pius X. bol pápežom bojovníkom – bojoval za Božie právo a záchranu duší. Dnes mu musíme byť všetci vďační za jeho vyhlásenia o Eucharistii. Vzrastajúci pozitívny efekt jeho rozhodnutí na eucharistickú prax zaznamenali behom nasledujúcich rokov všetci kňazi po celom svete. Jansenistické sklony mizli. Životopisci píšuci niekoľko rokov po jeho pontifikáte, opakovali titul „pápež Eucharistie“, ktorý na jeho pomníku postavenom v roku 1923 použil Pius XI. „*Rozpútal duchovnú revolúciu.*“ Inde: „*Eucharistické dekréty Pia X. patria medzi najdôležitejšie dokumenty, aké kedy boli pápežom vydané. Kludne môžu byť nazvané geniálnym činom.*“ O niekoľko rokov neskôr: „*Pápež Pius XII. tieto dokumenty označil za inšpirované samotným Bohom, aby sa veriaci znova vrátili k praxi a horlivosti ranej Cirkvi.*“

Plody Eucharistie

Pius X. nám pripomína, že hodná účasť na plodoch oltára nezávisí ani tak na našich znalostiach, ako skôr na správnom úmysle a láske (samozrejme, pokiaľ sme v stave posväcujúcej milosti). Mladá myseľ a srdce sú vo svojom nadšení za jedno. Čo chýba na vedomostiach je často nahradené zápalom a čistotou úmyslov. Plody Eucharistie pre dušu môžu byť rôznorodé a to najmä v prípade dieťaťa.

Sväté prijímanie je pokrmom pre vnútorný život dieťaťa; zjednocuje dušu s Kristom; duchovne deti osviežuje; umenšuje žiadostivosť; je protijedom detí na pokušenie, na diablove útoky, zlé okolie a nevhodné zábavy, na nečisté a hriešne reči, oplzlú literatúru a nemravné filmy, hriešne túžby a sklony. Eucharistia dieťaťu napomáha vyvarovať sa všedných hriechov.

Pius X. vzal doslova Kristov príkaz: „*Pas moje ovce!*“ Nepovažoval slová „*duchovný pokrm*“ za nejakú metaforu, ako to často býva v moderných výkladoch. „*Ja som chlieb života*“ a „*moje telo je skutočný pokrm*“, to bol základ, srdce jeho kňazstva. „*Božská Eucharistia je stredom viery, konečným cieľom všetkých ostatných pobožností.*“ To bola pravda, za ktorú ako kňaz, kardinál aj pápež bojoval.

Ak sa dieťa učí už od útleho veku milovať nášho Pána v Eucharistii, nezmazateľne sa do neho vtlačí spomienka na čistotu tých nevinných dní. Tarsicius zjavne často prijímal Najsvätejšiu sviatosť, pre ktorú žil a nakoniec aj obetoval svoj život. Jeho láska ku Kristovi a Eucharistii ma nadchla, pretože dieťa sa učí láske skôr ako rozumu. Vďaka nariadeniu Pia X. sa mi dostalo posilňujúceho pokrmu zvaného „*chlieb Anjelov*“. Ako dieťa som nebola v duchovných veciach príliš disciplinovaná, ale keď som pristupovala k svätému prijímaniu, moje myšlienky leteli za mojím drahým priateľom a Priateľom. A táto cnosť bola nedeľu čo nedeľu živená. Tarsicius stál dlho po mojom boku, než sa s vekom moja úcta zamerala na iných svätcov.

Oživená pamäť

Jedného dňa v roku 1977 bolo vo farnostiach našej diecézy oznámené, že od teraz máme možnosť prijímať Najsvätejšiu sviatosť na ruku. Prekvapeným farníkom boli rozdávané príručky „*ako na to*“. Nakoniec však takmer všetci tomuto novému poriadku podľahli.

Vtedy som sa znovu vrátila k Tarsiciovi. Znova som videla, ako na jeho telo dopadajú údery a kopance chlapcov. Bola snáď jeho vznešená obeť nezmyselná? Vysmiali sa môjmu starému priateľovi, ako keby

nezomrel za Kráľa kráľov, Pravdu, ale za nejaký rozkošný sentiment. Napriek tomu, že som niekoľko rokov chodila často k sv. prijímaniu, možno by sa pre mňa nič nezmenilo, keby som nespoznala hnutie tradičných katolíkov. Ale od roku 1977 do môjho návratu k tradičnej sv. omši mi moja láska k sv. Tarsiciovi pomaly otvárala oči, a ja som začínala chápať, že došlo k niečomu strašnému. Tento záblesk poznania mi dodával silu vzdorovať, nakoľko to bolo v mojich silách, a hľadať pravdu.

Duchovný hladomor?

Ako dieťa som rozjímal o živote a smrti sv. Tarsicia, a s tým rástla moja láska k Najsvätejšej sviatosti. Aj počas písania tohto článku mi sv. Pius X. pomohol toto rozjímanie osviežiť. Znova sa môžem zvláštnym spôsobom sústrediť na Eucharistiu a roznieť pre ňu svoju lásku. Je krutou iróniou, že po sto rokoch znovu nemáme príležitosť pristupovať denne k oltáru Pána a prijímať Jeho telo. Katolíci spolu s Lazarom hladujú pri bráne boháča. Prosíme našich pastierov o nebeskú potravu a veľký prorok Jeremiáš odpovedá: „*Maličkí žiadajú chlieb, nie je však, kto by im ho lámal.*“

Nadprirodzená odvaha

Nevybaví sa nám snád' chlapec Tarsicius, eucharistický svätec, keď si predstavíme kardinála Sarta prechádzajúceho ulicami Benátok, pápeža Pia X. kráčajúceho loďami svätopeterskej baziliky s monštranciou pred sebou? A keď pri sviatostnom požehnaní zaznie *Tantum ergo*, ako keby nám slovami „padnime v úcte“ pripomínal Tarsicia, jeho smrť pri ochrane Najsvätejšieho tela a krvi nášho Pána. Keď kňaz – kardinál – pápež pozdvihol monštranciu s Eucharistiou, aby požehnal veriacim, nedúfal snád', že na ňu budú hľadiť so zápalom chlapca a mučníka? Tarsicia a sv. Pia X. spája láska k Eucharistii a dar nadprirodzenej odvahy a sily. Aj keď obaja poznali veľa prekážok, ktorým museli vzdorovať, ich služba im nebola ťažká, vďaka darom Ducha Svätého, ktorý pôsobil v ich dušiach sytených chlebom života.

Sviatok sv. Tarsicia, ktorý pripadá na 15. augusta je zatienený väčším sviatkom Nanebovzatia Panny Márie. Predpokladá sa, že je pochovaný v katakombách sv. Kalixta, ale jeho ostatky nikdy neboli s istotou určené. Pamiatku sv. Pia X. slávime 3. septembra. Jeho neporušené telo spočíva v oltári v bazilike sv. Petra.

Spoločnými silami prebudíme SVEDOMIE Slovenska, bojujme za Vieru a hodnoty kresťanskej civilizácie. Bez Vás Christianitas.sk nezvládneme financovať, preto prosíme o Vašu PODPORU. Ďakujeme!

Bankové spojenie: **SK776500000000020594299**

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/dvaja-eucharisticki-svatci-sv-tarsicius-a-sv-pius-x/>